

НАРОДНА СКУПШТИНА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ О РАДУ СРПСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ЗА ВРЕМЕ СКУПШТИНСКОГ РАДА

ПРЕГЛАДУ ПРИМА

КРАЉЕВСКО-СРПСКА ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ:

ЗА СРБИЈУ 6 ДИИ МЕСЕЧНО

ОД ЈЕДНОГА БРОЈА 0-10 ДИИ

ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ ПОШТАНСКОГ САВЕЗА 15 ДИИ МЕСЕЧНО

УРЕЂУЈУ СКУПШТИНСКИ СЕКРЕТАРИ:

Ранко Петровић, Доброслав Ружић, Љуб. П. Ђирић.

Број 115

ЧЕТВРТАК 4 АПРИЛА 1891

Година I

89 САСТАНАК

9 марта 1891 год. у Београду

ПРЕДСЕДАВАО ПОТПРЕДСЕДНИК

Паја Вуковић

СЕКРЕТАР

Витом. Младеновић

(паставак)

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ

Народној Скупштини

Управа ратарске школе актом својим од 28 марта 1890 године, Бр. 285 и 3 маја исте године Бр. 426 доставила ми је, да је при закључку својих рачуна за 1889 годину нашла, да је у тој години на партију за издржавање ђака више преко буџета утрошено 9245 динара и 77 пара.

У ово је стање запала управа ратарске школе отуда, као што ми јавља, што је бивши управитељ поменуте школе г. др. Борђе Радић, сам преносио рачуне и квите од више утрошених сума из старе у нову рачунску годину, па тако чинио на концу 1888 за 1889 рачун. годину.

За ову као и друге неправилности г. др. Ђ. Радић бивши управитељ ратарске школе узет је на одговор и оптужен.

Да би управа ратарске школе могла исплатити поједина приватна потраживања из године 1889 и да би рачунске књиге могле за исту годину закључити и Главној Контроли на преглед поднети, ја сам на основу решења министарског савета од 21 јуна ове године ЗБр. 1354 одобрио Управи ратарске школе накнадни кредит у 9245 динара и 77 пара на исплату рачуна од 1889 године, који олобраним буџетским кредитом нису могли бити исплаћени.

Поводом овим, имам част предложити Народној Скупштини да изволи решити:

«Одобрава се министру народне привреде да може издати и расходовати из готовине држ. благајнице 9245 динара и 77 пара, колико је више утрошила Управа ратарске школе на издржавање својих питомца, поред суме одобрене на то буџетом у 1889 години и законом о изравњању буџетске године са календарском и тај издатак показати у рачунима за 1890 год.»

ЗБр. 3233. ПБр. 1472

28 фебруара 1891 год.

Београд.

Министар народне привреде
К. С. Таушановић

Секретар чита:

У ИМЕ

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

А Л Е К С А Н Д Р А I

по милости божијој и вољи народној

Краља Србије

МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог Нашег министра нар. привреде, а по саслушању министарског савета, решили смо и решавамо:

Овлашћује се Наш министар народне привреде да поднесе Народној Скупштини сазваној у први сазив прве периоде на решење предлог: да се министру народне привреде одобрава, да поред суме колико је Управи државне ергеле одобрено буџетом за 1889 годину на издржавање ергеле и пастува на пастувским станицама, може утрошити из државне готовине још 2.936-43 дин. и ову суму показати у расходу за 1890 годину.

Наш министар нар. привреде нека изврши овај указ.

28. фебруара 1891 год.

у Београду.

Јов. Ристић с. р.

К. С. Протић с. р.

Ј. Бели-Марковић с. р.

Министар
народне привреде

К. С. Таушановић.

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ

Народној Скупштини

Управа државне ергеле, дугује појединим надлештвима и лицима доле изложене суме на име издржавања и лечења држ. пастува на пастувским станицама.

Дуговања ова дошла су отуда, што поједина надлештва и лица нису благовремено поднела рачуне управи држ. ергеле на исплату, већ онда, пошто је поменута управа била закључила своје рачунске књиге за 1889 годину.

Сума дуга износи до закључка 1889 године 2.936 дин. и 43 пар. и то:

1.	Начелству среза посавског	79-10 дин.
2.	» » пожешког	1375-76 »
3.	» » грочанског	78-82 »
4.	» » пожаревачког	6-40 »
5.	» » лепеничког	552-46 »
6.	» » окр. крагујевачком	248-33 »

7. Г. Константину Нуши апотекару из Ђуприје	63·22 дин.
8. Г. Кости Николићу апотекару из Пожаревца	96·21 »
Начелнику ср. јасеничког окр. крагујевач.	436·13 »
Свега	2936·43 дин.

Пошто је управа државне ергеле по закључку својих рачунских књига за 1889 годину уштеђене суме по овој партији вратила држ. благајници и није имала од куда да ове рачуне исплати, молила је министра народне привреде, да јој се отвори накнадни кредит, за исплату горњег дуга.

Ја сам се уверио о умесности овога тражења управе државне ергеле, и усвајајући њене разлоге, да ове рачуне појединим надлештвима и лицима што пре треба исплатити, час ми је предложити Народној Скупштини, да изводи решити:

«Одобрава се министру народне привреде, да поред суме колико је одобрено Управи државне ергеле буџетом за 1889 годину на име издржавања ергеле и пастува на пастувским станицама, може угрошити из државне готовине још 2.936·43 дин. и озу суму показати у рачунима расхода за 1890 годину».

Министар
народне привреде,

К. С. Таушановић с. р.

Секретар чита:

У ИМЕ

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

А Л Е К С А Н Д Р А I

по милости божјој и вољи народној

Краља Србије

МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог Нашег министра народне привреде, а по саслушању Нашег министарског савета решили смо и решавамо:

Овлашћује се Наш министар народне привреде, да Народној Скупштини сазваној у први сазив прве периоде скупштинске може поднети на решење предлог, да се 607 динара и 83 паре динарске, колико је у 1880 рачунској години утрошено више, него што је буџетом за исту годину било одобрено на одржање државног сењског рудника, могу из готовине главне државне благајне издати и у рачуну расхода за 1890. рачунску годину признати.

Наш министар народне привреде нека овај указ изврши.
28 фебруара 1891 год.
у Београду

Јов. Ристић с. р.
К. Протић с. р.
Ј. Вели-Марковић с. р.

Министар народне привреде
К. С. Таушановић

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ

Народној Скупштини

Пошто је буџетом за 1880. годину одобрена сума на одржање државног Сењског рудника била редовносна, то је одобрени кредит у тој години прекорачен са 607·83 динара.

Ова сума издата је из благајне начелства округа Ђупријског привремено и стоји на партији министарства народне привреде; па да би се иста могла из главне државне благајне узети и са партије министарства народне привреде скинути, мени је част предложити Народној Скупштини да изводи решити:

«Да се 607·83 динара, колико је у 1880. рачунској години издато више, него што је буџетом за исту годину било одобрено на одржање државног сењског рудника, могу из готовине главне државне благајне издати и у рачуну расхода за 1890 рачунску годину признати, а са партије министарства народне привреде скинути.»

Министар народне привреде
К. С. Таушановић с. р.

Секретар чита:

У ИМЕ

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

А Л Е К С А Н Д Р А I

по милости божјој и вољи народној

Краља Србије

МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог Нашег министра просвете и црквених послова, а по саслушању Нашег министарског савета решили смо и решавамо:

Овлашћује се наш министар просвете и црквених послова, да може Народној Скупштини сазваној у први сазив прве периоде поднети на решење предлог, да му се одобри сума од 517·25 динара, колико је у 1887 рачунској години више утрошено на подмирење издржања питомаца на страни, него што је буџетом за исту годину на то сума била одређена.

Наш министар просвете и црквених послова нека ово решење изврши.

4 марта 1891 год
у Београду.

Јов. Ристић с. р.
К. С. Протић с. р.
Ј. Вели-Марковић с. р.

Министар
просвете и црквених послова

А. Николић с. р.

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ

Министра просвете и црквених послова. Народној Скупштини.

По буџету за 1887 рачунску годину одобрено је министру просвете и црквених послова и то на партију за спрему професора, усавршавање учитеља и издржавање државних питомаца на страни 75,000 динара. Али то није могло покрити и подмирити све издатке по тој партији, већ се потрошило више преко горње цифре 517·25 динара.

С тога министар просвете и црквених послова на подмирење издржања питомаца на страни, што је у рачунској 1887 године више утрошено него што је буџетом за исту годину на то било одређено изда из готовине државне благајне сума од 517·25 динара.

Министар
просвете и црквених послова
А. Николић

Секретар чита:

У ИМЕ

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

А Л Е К С А Н Д Р А I

по милости божјој и вољи народној

Краља Србије

МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог Нашег министра унутрашњих дела, а по саслушању министарског савета решили смо и решавамо:

Овлашћује се Наш министар унутрашњих дела, да може поднети Народној Скупштини сазваној за 1890. годину, предлог на решење:

Одобрава се министру унутрашњих дела накнадни кредит за подмирење расхода у 1890 години, а из уштеђених кредита по другим партијама буџета народног санитетског фонда за ту годину и то:

1. на потпуно издржавање и лечење болесника у болници за душевне болести 11.600
2. на потпуно издржавање и лечење болесника у Општој Државној болници 6.000

3. на потпуно издржавање и лечење болесника редовних и ванредних због заразних болести у осталим болницама целе земље	23.687.55
4. на подвозне, путне, особне и комисијске трошкове санитета са лекарским таксама	13.949.43
5. на исплату болничких трошкова за лечење српских поданика у страним болницама	1000
6. на редовне непредвиђене трошкове санитета, а на исплату лекарских заслуга од ранијих година	3521.98
	Свега 59759.46

Наш министар унутрашњих дела нека ово решење изврши.
5 марта 1891 год.
у Београду

Јов. Ристић с. р.
К. С. Протић с. р.
Ј. Вели-Марковић с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Ј. Ваја.

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ

министра унутрашњих дела Народној Скупштини

На основу § 7 „устројства централне управе“ и чл. 5 „закон о установи народно-санитетског фонда“, управљајући кредитима одобреним буџетом народно-санитетског фонда за 1890 год. и вршећи контролу над употребом тих кредита на санитетске потребе, показао се у овој години, да извесни кредити не могу да подмире своје расходе, а код других да ће претећи, као што показује овај приложени преглед благајне повереног ми министарства, који је састављен на основу буџета рачунских књига и дотичних акта.

По мом прегледу биће уштеде по означеним кредитима на динара 78.461.23

А не достиже за подмирење обележених кредита 59.759.46

На чисто биће уштеде 18.701.79

Да би Народна Скупштина знала зашто одређени кредити буџетом не могу да подмире стварне своје расходе, част ми је извесити је о том по на особ сваки такав кредит.

Тако:

1- На издржавање болнице за душевне болести одобрено је буџетом 85 хиљада дин.

У овој болници било је на лечењу за 11 месеци 209 болесника, док за целу прошлу 1889 годину било их је 272. Сем тога у овој год. отворено је при тој болници на основу закона и ново одељење за посматрање болесника и оно је снабдевано са свима нужним потребама, за то се показао недовољан кредит за потпуно издржавање болесника у овој болници са 11.600 дин. који се мора исплатити по чл. 27 тач. 8 закона о уређењу санитетске струке.

2. На потпуно издржавање болесника у општој државној болници буџетом је одобрено 100.000 дин.

И у овој болници број болесника већи је за 11 месеци ове године по што је био за целу прошлу годину за то и овој болници требаће за покриће трошкова до краја ове год. још 6.000 динара, што се има исплатити из народно санитетског фонда по чл. 26 тач. 6 и 7 закона о уређењу санитетске струке.

3. На потпуно издржавање и лечење болесника 20 редовних и 2 привремене болнице у целој земљи одобрено је буџетом 320.000 дин.

По извештима окружних болница, број болесника скоро је у свима болницама за ову годину далеко већи, по што је био у прошлој години и то је јасан доказ, да се наш народ све више прилагођава лечењу у болницама, а нарочито заражени сифилисом.

И ако је кредит на издржавање болесника у овим болницама за 1890 годину увећан са 40 хиљада динара, по што

је био у 1889 години, ипак се показао недовољан према броју лечених болесника по завршном рачуну са 15.753.28 дин.

Сем овога, због недовољног кредита одређеног буџетом за издржавање болесника у 1889 год. није се нашао на терет буџета 1889 год. признати издатак књажевачкој болници у 7.934.27 динара, већ је остао на дугу за ову годину и има се ставити у расход ове 1890 године. За одобрење овог издатка од 7.934.27 обратио се министар Ванредној Народној Скупштини, предлогом својим од 4 априла 1890, али је и овај предлог остао не решен.

4. На подвозне, путне, селдбене и комисијске трошкове санитетске струке одобрено је буџетом 11.000 дин.

Међутим по прегледним и одобреним рачунима на терет овог кредита издато је у 1890 год. по завршном рачуну динара 23.949.93

Дакле и овај је кредит недовољан са 13.949.93 дин., а издатак се мора учинити на основу чл. 9 тач. 16, чл. 12 тач. 14 и чл. 17 закона о уређењу санитетске струке и чувању народног здравља, а с погледом на § 23 и 25 закона о чиновницима грађанског реда и закона о накнади трошкова од 1863 год. (Збор. 16 ст. 46).

5. На исплату трошкова страним државама за лечење сиромашних српских поданика у њиховим болницама, буџетом је одобрено 1.000 дин.

Ова сума издата је до краја месеца Јула ове године по гласу расходника министарства на стр. 106 и 107 а има више предмета решених до сад да се трошак плати за она лица чија је припадност константована да су српски поданици и да су супротног стања, за то је потребно за ову годину још 1.000 динара поред одобреног кредита, те да се одговори наређењу у тач. 12 чл. 26 поменутог закона.

На редовно непредвиђене трошкове санитета одобрено је буџетом за 1890 год. 6.402.22 динара. Но у овој години тражена је наплата из касе народно санитетског фонда за више лекарских рачуна од разних година који су лекарима привремено плаћени из српских депозитних каса за секције и прегледе, док се наплата од криваца не изврши. На пошто је констатовано, да се нема од куд наплатити, а међутим наређено је да привремених издатака при српским и окружним благајнама не сме бити, то се за подмирење српских каса морало издати по лекарским рачунима 3.521.98 дин.

При употреби свију кредита вођена је штедња гди год је то било могуће, као што показује преглед одобрених и утрошених кредита, а без штете по установу народно санитетског фонда, који се мора одржати на висини свог позива, јер болнице као хуманитарни заводи отворене су свакоме без разлике вере и народности, ко год у њима помоћи потражи, према чему и трошкови за лечење и издржавање болесника не могу се са свим тачно определити, јер цифра та у једној години може бити већа или мања, према броју лечених се болесника, што омет стоји у вези са општим стањем здравља у народу и другим непредвиђеним околностима, евентуалним епидемијама и т. д.

За то част имам на основу чл. 5 закона о установи народног санитетског фонда, предложити Народној Скупштини, да изволи на основу члана 112 и 117 устава земаљског решити:

Одобрава се министру унутрашњих дела, да поред кредита одређеног буџетом народно санитетског фонда за 1890 годину, може утрошити на подмирење расхода у овој години још и то:

1. На потпуно издржавање и лечење болесника у болници за душевне болести 11.600

2. На потпуно издржавање и лечење болесника у општој државној болници 6.000

3. На потпуно издржавање и лечење болесника редовних и ванредних због заразних болести у осталим болницама целе земље. 23.687.55

4. На подвозне, путне, сеобене и комисијске трошкове санитета са лекарским таксама 13.949.93

5. На исплату болничких трошкова за лечење среских поданика у страним болницама	1.000
6. На редовне непредвиђене трошкове санитета и за наплату рачуна од ранијих година	3.521.46
Свега	59 759.98

а из уштеђених кредита по свима другим партијама буџета народно санитетског фонда за 1890 годину.

Министар
унутрашњих дела
Ј. Ђаја с. р.

ПРЕГЛЕД

Буџетом одобрених кредита за 1890. год. на санитетску струку и њиховог утроска.

НАШТА	Буџетом одобрено		Потрошено		Уштеђено		Преко буџета потрошено	
	ДИНАРСКИХ							
	дин.	пр.	дин.	пр.	дин.	пр.	дин.	пр.
1 На плату персонала у министарству и набавке књига	30.772	80	25.350	53	5.422	27	—	—
2 На Главни Санитетски Савет	3.000	—	2.684	16	315	84	—	—
3 На државну хемијску лабораторију	7.966	72	7.856	—	110	72	—	—
4 На плату окружних физикуса	74.278	60	70.764	—	3.514	60	—	—
5 На плату марвених лекара	38.250	—	35.200	—	3.050	—	—	—
6 На плату среск. лекара	84.276	—	70.138	—	14.138	—	—	—
7 На издржавање болнице за душевне болести	85.000	—	96.600	—	—	—	11.600	—
8 На издржавање опште државне болнице	100000	—	106000	—	—	—	6.000	—
9 На издржавање свију осталих болница у земљи	320000	—	343687	55	—	—	23.687	55
10 На плату Лагова и Гвардијана	17.045	16	15.000	—	2.045	16	—	—
11 На државне питомце	65.000	—	50.877	34	14.122	66	—	—
12 На подвозне, путне, сеобне и комисијске трошкове	11.000	—	23.949	93	—	—	13.949	93
13 На галамљење деце у земљи	30.000	—	26.656	—	3.344	—	—	—
14 На трошкове катастрирања стоке	20.000	—	11.793	—	8.207	—	—	—
15 На периодске повишице лекара	2.000	—	2.000	—	—	—	—	—
16 На санитет. чиновнике на расположењу	4.314	40	4.314	40	—	—	—	—
17 На утамањивање мушница у Годубцу	500	—	500	—	—	—	—	—
18 На исплату болн. трошка стр. држ. за срп. поданике	1.000	—	2.000	—	—	—	1.000	—
19 На унапређење минералних вода	25.000	—	18.249	—	6.751	—	—	—
20 На оправке и доправке санитет. зграда	18.000	—	18.000	—	—	—	—	—
21 На кирију и трошкове Лагова и Гвардијана	5.000	—	2.560	—	2.440	—	—	—
22 На минералне воде, њихове оправке и персонал	19.000	—	19.000	—	—	—	—	—
23 На здање болница и др. санитетск. зграда	80.000	—	65.000	—	15.000	—	—	—
24 На редовне и непредвиђене трошкове	6.402	22	9.924	20	—	—	3.521	98
СВЕГА	—	—	—	—	78.461	25	59.759	46

Министарства унутр. дела
рачуноиспитач,
К. Сарајевчић.

Потпредседник — Сви ови предлози упућују се секцијама.

Јуче је посланик г. Тома Јовановић упутио питање на председништво, за што му не одговара министар финансија на интерпелацију, коју је поднео због комисије односно прегледа пореских рачуна.

Част ми је саопштини Скупштини и г. Томи, да је он погрешно упутио интерпелацију; није је упутио на министра финансија по на министра унутрашњих дела и он ће одговорити на њу. —

Као што је познато, јуче су решена четири пројекта законска и враћена су натраг одборима, да их прегледају према допуни чл. 70. Сви су изјавили да су их прегледали и да нема никаквих измена и сад треба да с тога питам Скупштину, да ли је вољна да читамо предлоге законске па да гласамо? (Чује се: не треба, не треба). Прво је на реду закон о издржавању свештеничке деце и удовица. Ко је за то да се тај закон прими гласаће за, ко је за то да се овај закон не прими гласаће против?

Секретар прозива:

Алекса Ратарац, за; Андра Николић, за; Андра Љубичић, за; Арса Дреновац, за; Арсеније Прокопијевић, за; Арсеније Ирић, за; Атанасије Вучковић, за; Аврам Белић, за; Богосав Поповић, за; Божа Кунатровић, за; Васо Манојловић, за; Витомир Младеновић, за; Вића Радовановић, за; Војин Ђирковић, за; Вуча Николић, за; Давидо Јовановић, за; Димитрије Димовић, за; Димитрије Илићановић, за; Ђорђе Брачинац, за; Ђурђе Ђоровић, за; Живан Радосављевић, за; Живко Малопарац, за; Живојин Величкивић, Илија Мојић, за; Јанча Јовановић, за; Јован Авакумовић, за; Јован Поњавић, за; Јован Митић, за; Јован С. Јовановић, за; Јован Николић, за; Јованча Стојановић, за; Јоксим Павловић, за; Јоца Ж. Јовановић, за; Коста Борисављевић, за; Коста Динић, за; Коста Јуришић, за; Коста Јовановић, против; Лаза Лазаревић, за; Лаза Миловановић, за; Лука Лазаревић, за; Лазар Милосављевић, за; Љуба Јоксимовић, за; Љуба Новакович, за; Љубинко Милинковић, за; Љубомир Ђирић, за; Максим Сретеновић, за; Марко Петровић, за; Мата Радојковић, за; Мика Спасојевић, за; Милан Ђурић, за; Милвоје Јосимовић, за; Милојко Лешјанин, за; Милош Обркнежевић, за; Милош Марковић, за; Милош Богдановић, за; Милун Миљковић, за; Михаило Веселиновић, за; Михаило Поповић, за; Михаило Ристић, за; Младен Аксентијевић, за; Младен Марковић, за; Милан Поповић, за; Никола Живадиновић, за; Никола Протић, за; Новак Милошевић, за; Павле Станковић, за; Панта Срећковић, за; Радисав Митровић, за; Радоје Костић, за; Раша Нишић, за; Риста Поповић, за; Савко Ђусућ, за; Сретен Гогоић, за; Станоје Нешић, за; Станојло Вукчевић, за; Станча Виденовић, за; Стеван Миљковић, за; Стеван Нешић, за; Стеван Ристић, за; Сава Величкивић, против; Таса Николајевић, против; Таса Вукосављевић, за; Тодор Туцаковић, за; Тодор Радовановић, за; Тома Бојичић, за; Тома Јовановић, за; Трифун Милојевић, за; Филип Милојевић, за; Павле Вуковић, за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 92 посланика, за предлог гласали су 89, против предлога 2, а један се уздржао од гласања. Према томе оглашујем да је Скупштина поименичним гласањем усвојила овај закон.

Сад је на реду да се поименце гласа о предлогу закона о наплати царине у злату. Ко је за то да се овај пројект законски прими гласаће за, ко је противан гласаће против.

Секретар прозива:

Андре Љубичић, за; Анта Радосављевић, за; Анта Рајичић, за; Арса Дреновац, за; Арсеније Прокопијевић, за; Арсеније Ирић, за; Атанасије Вучковић, за; Алимпије Василевић, за; Богосав Поповић, за; Божа Кунатровић, за; Васо Манојловић, за; Витомир Младеновић, за; Вића Радовановић, за; Војин Ђирковић, за; Вуча Николић, за; Димитрије Димовић, за; Димитрије Илићановић, за; Димитрије Ђирковић,

за; Борђе Брачинац, за; Ђурђе Ђуровић, за; Живан Радосављевић, за; Живојин Величковић, за; Илија Мојић, за; Јован Поњавић, за; Јован Милић-Баличевац, за; Јован С. Јовановић, за; Јован Николић, за; Јоца Ж. Јовановић, против; Коста Динић, за; Коста Јуришић, против; Коста Јовановић, за; Лаза Лазаревић, за; Лаза Миловановић, за; Лука Лазаревић, за; Љуба Јоксимовић, за; Љубинко Милинковић, за; Љубомир Ђурић, за; Максим Сретеновић, за; Марко Петровић, за; Мата Радојковић, за; Милан Ђурић, за; Миливоје Јосимовић, за; Милош Обркнежевић, за; Милош Богдановић, за; Милош Марковић, за; Милун Милковић, за; Милутин Гарашанин, за; Михаило Веселиновић, за; Д-р М. В. Вујић, за; Михаило Поповић, за; Михаило Ристић, за; Младен Аксентијевић, за; Младен Марковић, за; Никола Живадиновић, за; Никола Протић, за; Никола Милошевић, за; Павле Станковић, за; Радоје Костић, за; Раша Нинић, за; Риста Поповић, за; Славко Ђусић, за; Сретен Гогић, за; Станоје Нешић, за; Станојло Вукчевић, за; Станча Виденовић, за; Стеван Милковић, за; Сава Величковић, против; Таса Николајевић, за; Таса Вукосављевић, за; Тодор Туцаковић, против; Тодор Радовановић, за; Тома Бојичић, за; Тома Јовановић, за; Трифун Милојевић, за; Филип Милојевић, за; Паја Вуковић, за.

Потпредседник — Изволте чути резулта гласања. Гласало је свега 78 посланика, од којих гласали су за предлог 74, а против предлога 4. Према томе оглашујем да је овај законски предлог усвојен на поименичном гласању.

На реду је сад да се поименце гласа о предлогу законском о изменама и допунама закона аграрног. И у том закону нема никаквих измена. Је ли вољна Скупштина да се прочита? (Не треба). Дакле приступићемо гласању. Ко је за то, да се ове измене и допуне усвоје, гласаће за, а ко је противан, гласаће против.

Известилац прочита:

Андре Љубичић, за; Арса Дреновац, за; Арсеније Проконијевић, за; Арсеније Ирић, за; Атанасије Вучковић, за; Алмисије Васиљевић, за; Аврам Белић, за; Богосав Поповић, за; Божа Кунатровић, за; Васа Манојловић, за; Витомир Младеновић, за; Вића Радовановић, за; Војин Ђирковић, за; Вуча Николић, за; Данило Јовановић, за; Димитрије Димовић, за; Димитрије Илићановић, за; Димитрије Ђирковић, за; Борђе Брачинац, за; Ђурђе Ђуровић, за; Живан Радосављевић, за; Илија Мојић, за; Јован Ђаја, за; Јован Поњавић, за; Јован Милић, за; Јоца С. Јовановић, за; Јован Николић, за; Јованча Стојановић, за; Јоца Ж. Јовановић, за; Коста Динић, за; Коста Јуришић, за; Коста Јовановић, за; Лаза Лазаревић, за; Лаза Миловановић, за; Лука Лазаревић, за; Лазар Милосављевић, за; Љуба Јоксимовић, за; Љубинко Милинковић, за; Љубомир Ђурић, за; Максим Сретеновић, за; Марко Петровић, за; Мата Радојковић, за; Милан Ђурић, за; Миливоје Јосимовић, за; Милојко Лешјанин, за; Милош Обркнежевић, за; Милош Богдановић, за; Милош Марковић, за; Милун Милковић, за; Милутин Гарашанин, за; Михаило Веселиновић, за; Михаило Поповић, за; Михаило Ристић, за; Младен Аксентијевић, за; Младен Марковић, за; Никола Живадиновић, за; Никола Протић, за; Новак Милошевић, за; Павле Станковић, за; Панта Срећковић, за; Радоје Костић, за; Ранко Петровић, за; Ранко Тајсић, за; Раша Нинић, за; Савко Ђусић, за; Сретен Гогић, за; Станко Петровић, за; Станоје Нешић, за; Станојло Вукчевић, за; Станча Виденовић, за; Стеван Милковић, за; Стеван Нешић, за; Стеван Ристић, за; Сава Величковић, за; Таса Николајевић, за; Таса Вукосављевић, за; Тодор Радовановић, за; Тома Бојичић, за; Тома Јовановић, за; Трифун Милојевић, за; Урош Вукићевић, за; Филип Милојевић, за; Паја Вуковић, за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 86 посланика, и сви су гласали за предлог. Према томе објављујем, да је овај предлог једногласно усвојен на поименичном гласању.

Сад има да се поименце гласа о законском предлогу о Привредном Савету, у коме такође нема никаквих измена.

Приступићемо гласању. Ко је за предлог, гласаће за, а ко је противан, гласаће против.

Известилац прозва:

Андре Љубичић, за; Арса Радосављевић, за; Арса Дреновац, за; Арсеније Проконијевић, за; Арсеније Ирић, за; Атанасије Вучковић, за; Алмисије Васиљевић, за; Аврам Белић, за; Богосав Поповић, за; Божа Кунатровић, за; Васа Манојловић, за; Витомир Младеновић, за; Вића Радовановић, за; Војин Ђирковић, за; Вуча Николић, за; Данило Јовановић, за; Димитрије Димовић, за; Димитрије Илићановић, за; Димитрије Ђирковић, за; Борђе Брачинац, за; Ђурђе Ђуровић, за; Живко Малопарац, за; Живан Живановић, за; Илија Мојић, за; Јанча Јовановић, за; Јован Авакумовић, против; Јован Ђаја, за; Јован Поњавић, за; Јован Милић, за; Јоца С. Јовановић, за; Јован Николић, за; Јоца Ж. Јовановић, за; Коста Динић, за; Коста Јуришић, за; Коста Јовановић, за; Лаза Илић, за; Лаза Лазаревић, за; Лука Лазаревић, за; Лазар Милосављевић, за; Љуба Јоксимовић, за; Љуба Новаковић, за; Максим Сретеновић, за; Марко Петровић, за; Мика Спасојевић, за; Милан Ђурић, за; Милојко Лешјанин, за; Милош Богдановић, за; Милош Марковић, за; Милун Милковић, за; Милутин Гарашанин, за; Михаило Ристић, за; Младен Марковић, за; Никола Протић, за; Новак Милошевић, за; Павле Станковић, за; Панта Срећковић, за; Ранко Петровић, за; Ранко Тајсић, за; Раша Нинић, за; Риста Поповић, за; Савко Ђусић, за; Сретен Гогић, за; Станко Петровић, за; Станоје Нешић, за; Станојло Вукчевић, за; Станча Виденовић, за; Стеван Милковић, за; Стеван Нешић, за; Стеван Ристић, за; Сава Величковић, против; Таса Николајевић, за; Таса Вукосављевић, за; Тодор Туцаковић, за; Тодор Радовановић, за; Тома Јовановић, против; Трифун Милојевић, против; Урош Вукићевић, за; Филип Милојевић, за; Паја Вуковић, за.

Потпредседник — Изволте чути резултат гласања. Гласало је свега 79 посланика, од којих гласали су за предлог 75, а против предлога 4. Према томе оглашујем да је усвојен закон о Привредном Савету на поименичном гласању.

Сад је на реду први претрес предлога о измени § 364 крив. зак.

Изволте чути г. известиоца.

Известилац В. Младеновић прочита предлог за тим мишљење Државног Савета на извештај одборски (ст. 1044).

Трифун Милојевић — И ако прошле год. нисам био посланик, опет за то као човек и грађанин ове државе, знао сам, шта је ванредна Скупштина, и које је законе имала да донесе. Кад сам видио да је и тај закон изашао пред Скупштину, чудно сам се, каква је то ванредна потреба била да се на један пут ванредна Скупштина меша и у овакове послове, и као што се види сад се траже некакве измене а у ствари није требало овакав закон ни доносити никако. Кад кола крче и возе и на сам Ускрс жито и гд. ја не знам за што се забрањује да дућани буду отворени и да се не продаје ово или оно, ваљда хоћемо да натерамо људе да иду да краду. Ја верујем да има нечега што ће да правда то, и да се може казати, да је то због тога, што се хоће да шегрти и кафе иду у школу, али ја мислим да је то неумесно, јер ако буде ово, они ће целе недеље да гледају како ће да макну из чекмецета коју нару, па да се после празником проводе и шуњају које куда. Друга би ствар са свим била, кад би ми имали школе, па да тамо омладина иде у празничне дане, а не, на куглане, коцкарнице, и на много што шта још горе. Дакле ово нема никаква смисла, да овако буде и да с једне стране лете кола, кочија, рабадије, жене да носе пириће и сир да продају, а дућани да буду затворени, те да онај, који дође да купи што, иде са стране — на ар капију — у дућан. Кад је дозвољено свакоме да ради своје послове, онда би требало дозволити то и трговцима, и само за време службе да буду затворени дућани од 8 — 10 сати, а иначе не.

Панта Срећковић — Ја мислим, господо, већина нас било је овде и лане, и ми знамо зшто смо овај закон донели и држим да не треба о томе говорити; него имам да помислим

једну чудновату ствар о овом саветском мишљењу у коме се ^{www}веди да се стави први дан Ускрса и св. Тројица. То није имало смисла казати, јер први дан Ускрса и св. Тројица пада увек у недељу; а тако исто и Ваведене није дан рођења Богородице, него је Мала Госпођа. Дакле треба да примимо одборско мишљење.

Потпредседник — Оглашујем да је претрес у начелу свршен. Ко је за то, да се прочитан предлог прими у начелу, тај нека седи, ко је противан нека устане? (Сви седе).

Оглашујем, да је усвојен у начелу.

Известилац прочита тач. 1 §-а 364.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитану тачку? (Прима).

Известилац прочита тачку 2.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитану тачку? (Прима).

Известилац прочита тачку 3

Јоца Ж. Јовановић — Господо, још прошле год. кад је донесена ова допуна у закону, као главнији разлог, који је изнет да се то донесе, био је тај да момци и помоћници трговачки буду слободни у празничним данима, те да могу посећивати трговачку школу; међутим сад у овом закону у тачки 3 каже се: хлебари, месари, млекари и бакали и т. д. Ко зна наше прилике у земљи тај ће знати да у Србији и нема правих бакала него све дућаније имају махом кафу, шећер, мараме, памук и томе подобно и према томе кад би се унела ова потреба то би значило да се изигра овај закон, јер сви би дућани били отворени, пошто сви имају бакалског еснапа. Дакле то би било на штету оног разлога, који је руководио законодавца, кад је ову допуну донео, и ја бих био за то, да се реч „бакали“ избрише. Може бити у Београду да има неких, који искључиво раде на бакалуку, али у унутрашности Србије нема и онда се не би постигло што се хтело. Зато предлажем, да се избрише реч „бакали“ и молим 10 посланика да ме потпомогну.

Министар ун. дела Јован Ђаја — Предлог г. Јовановића потпуно је оправдан и ја се слажем с тим, да се реч „бакали“ изостави са свим. Осим тога овде се помињу и дуванције; као што знате, дуванција има и таквих, који држе и другу какву радњу а дуванцијску радњу држе као споредну и онда се може десити, да поред дуванцијске радње држи отворену и другу главну радњу. С тога да би се избегло то да они и тај други еснап могу поред дувана продавати, ја молим да овде треба да се дода: „који се искључиво баве дуванцијском радњом“.

Димитрије Димовић — Ја, потпомажем разлоге г. Јоце Ж. Јовановића, да се радње бакалске изоставе, јер одиста нема никакве потребе да и оне буду отворене у поменуते дане, јер су најнужније намирнице споменуте. Међутим, бакали не продају само бакалске ствари, него продају и друге, а има их који продају и на квантум. С тога и њихове радње требале би да буду затворене, те и да и њихови млађи буду слободни и имају одмора као други.

Ја бих имао да учиним овде једно друго питање за реч „млинови“. Да ли се мислило овде на парне млинове? Ја мислим, да се овде хтело да каже „брашњари“; а међутим да се млинсвима забрани радња, као што је овде споменуто, било би штетно. Дакле мишљења сам, да овде место „млинови“ треба да стави „брашњари“, а што се тиче бакала и сам сам мишљења, да треба да се изостави.

Министар унутр. дела Јван Ђаја — Под речи „млинови“ не разумеју се брашњари, него баш млињари. Овде је казано, да млинови не могу радити само за време службе божије. Било би доста штетно, да се млинсвима забрани са свим рад у недељне и празничне дане, јер је то фабричан рад, али ако се обустави за сахат два, па се онет настави неће бити никакве штете.

Витомир Младеновић — Кад је прошле године донесен закон о затварању дућана, онда је споменуто, који ду-

ћани морају бити цео празнични дан затворени, а који опет само за време службе. Овај је закон допуна оног закона; овим се законом специјалноу казни у овом закону и мислим да би известилац требао да наведе и чланове онога закона, из којих види који се дућани могу држати отворени, а који се морају затварати. Према томе, могао би да отпадне и онај предлог, којим се тражи да се овде изостави реч „бакали“. Посланици који су предлагали овај закон, они су узели да и бакалице буду затворене. Дакле погрешно је, што то није унесено.

Известилац Васо Манојловић — Овом се изменом цео стари §. 364 кривичног закона замењује, и он ће у целости гласити овако, какав је по овом предлогу. Из овога се види, у које је дане дозвољено радити, и докле. С овим, је, дакле, измењена одредба, коју смо лаве унели у овај закон. То сам имао да кажем на одговор г. Витомирров.

Што се тиче предлога г. Јоце Ж. Јовановића, ја држим да он није оправдан према ономе, што пред Скупштином стоји закон о подели радње. (Чује се: кад се тај закон реши). Кад би овако усвојили, и онда би до године морали да допосемо другу измену. Пошто ће доћи закон о подели на радње, и знаће се ко је бакаланин, ко мануфактур и т. д. држим, да из тога разлога не би било оправдано, да се усвоји измене г. Јоце Ж. Јовановића.

Панта Срећковић — Ја сам хтео, да потпогнем Јоцин предлог, да се избрише реч „бакали“.

Вића Радовановић — Свакојако треба паћи неки излаз, те да се млинови ослободе овога затварања. Што је овде ушло, да млинови не смеју радити за време службе божије, са свим је погрешно. Кад млин ради, не могуће је, да се заустави за сахат—два, па после опет да ради. То је код парних млинова немогуће, а код водених још ради горе. Ја не налазим за умесно, што је овде стављена реч „млинови“. Стога ја мислим, да би требало ову реч са свим изоставити, јер ставити овде, да се млинови затварају за време службе божије, не могуће је, не само то, него и не оправдано. Млинови требају сваки дан и у свако време кад потреба захте. Рецимо умре сељаку ко у кући, а не стане му брашна, он мора млетти, па и сам дан Ускрса.

Ја, дакле, предлажем, да се реч „млинови“ избрише, и кад се не помињу нигде, онда се они не подразумевају под горњом тачком, и они ће онда увек стајати отворени и радити. Тражим 10 посланика, да ме у овоме потпомогну. (Потпомажу га).

Што се тиче дуванција, ми смо лавске године говорили о томе. Кад би дуванције биле саме за себе, дакле кад би се у њима само дуван продавао, онда би имало разлога, да остану затворени, само за време службе божије. Међутим, дуванцијница може бити само у Београду, а у унутрашности их нема. Тамо се дуван продаје у бакалицима или у другој сличној радњи, и сад дозвољити тим људима, да држе затворене дућане само за време службе божије, немогуће је, јер ће они отварати дућане и казати: ја сам дуванција. Казаће да им је дуванцијска радња главна, а она друга да је споредна. Међутим, има још један разлог, који ме опредељује да дуванцијнице сравнимо са осталим радњама, а тај је, што се дуван не сматра као прека потреба. Овде се хоће, можда, за љубав државе и њеног пазара, да дозволи дуванцијама да држе дућане отворене. Међутим, то није тако потребан артикл, и за љубав тога, да држава пазари, оставити их, да држе радње отворене, нема разлога. Познато је, да су ове године помогли тиме, што су механције узимали дуван од мало-продавца, и у недељне дане и празничне дане продавали, па нека тако буде и од сада. Ја предлажем, да се одавде избрише реч „дуванција“, и онда ће доћи под горњу тачку. Молим 10 посланика, да ме у овом предлогу потпомогну. (Не потпомажу га).

Димитрије Машећ — Господо, лавске године, кад је поштовани посланик г. Катић, изнео овај предлог за измену овога §. 364. кр. зак. ви се сећате, да су у подужој дебати изнесени разни разлози, шта је главни основ, да се тако што предлаже. У дугој дебати, а нарочито он, и много од го-

ворника нагостили су, да је неопходно потребно ради омладине ради помоћника, који су у појединим радњама, било дуђанским, било занатлским. Кад то стоји, Скупштина је усвојила те разлоге, усвајајући сам пројекат. Држим, да треба и сад да се крећемо и држимо тога принципа, који је Скупштина лањске године усвојила.

Заиста има код нас установа, које не би могле, или које не смеју никад бити затворене, које су установљене ради подмирења преких потреба наших грађана. Међу овим нагостелим радњама има и таквих, које неће сметати нашим грађанима, ако буду празником и недељом затворене, у толико пре, што су послови, који се врше у појединим радњама, велики као што је на пр. бакалски, те се радници, који ту раде треба да одморе, као и радници по другим радњама. То је једно, а друго, г. Јоца Ж. Јовановић изнео је јаке разлоге, да бакалске радње у означене дане не треба да буду отворене, и да су у нас бакалске радње, скоро свуда мешовите, т. ј. покрај бакалск. г. еспаца, продају се и други еспаца, и баш с тога разлога не би требало дозволити бакалима да држе отворене радње. С тога, што су у лањској дебати изнесени довољни разлози, да сваки онај, коме што треба у недељу, може то набавити у суботу у вече; и да би остали доследни прошлогодњем решењу нашем, мислим, да тај предлог треба да усвојимо. Држим, да тај исти разлог важи и за дуванџије. Г. Вића лено је напоменуо, да је продавање дувана у унутрашњости узгредан посао, и томе не би било краја, кад би се дозволила тим мало-продавцима дувана да раде празником. Ми би онда овим изиграли овај закон.

Дакле, држим, са ових разлога, да би било неопходно потребно, да се бакали и колачари изоставе. Ових последњих има врло мало у толико пре поменути касани, месари, печењари и т. д. Колачари то су луксузне радње и онај, који хоће да једе колаче, тај нека куни у суботу а не у недељу.

Што се млињара тиче, ја држим, да Вићини наводи нису довољним разлозима поткрепљени; с тога, што ми морамо, да удешавамо интересе појединих грађана са потребама. Млињари не могу имати штете, што ће празником држати млинове затворене. Оно што рече Вића, да и рад у млиновима не може прекидати, па после опет, да отпочиње после службе божије, — па они кад знају, да је забрањено да раде за време службе божије, они неће пустити, да се ради, док се служба божија не сврши, а после службе нека отпочне рад и нека даље ради. А што се тиче навода Вићиних, да народ и на сам дан Ускрса мора да меље, кад му је нужда, а нарочито ако је сиромашак. Ја мислим, да тај сиромашак, који хоће да меље, тај неће ићи у парни млин да меље, него ли има мале воденице, па ће тамо млети, или ће у таквом случају пре узајмити, па да за тај дан сврши посао.

Држим дакле, да би требало и млињаре изоставити.

Међутим, ја бих имао на другу једну ствар да обратим пажњу Скупштине: о механијима и кафеџијама. Ја разумем, да механијџије треба да држе своје радње празником отворене, али да кафеџије своје кафане држе отворене, ја мислим да нема никаквог разлога. Кафане су апсолутно за мештане, а никако за путнике и странце. Овим законом хоће се, да наша омладина, у место, да иде по кафанама, да ствара разна удружења, а не да иде да пијанчи, да се карта и т. д. Кафане нама нису потребне празником, доста је кад су механе отворене, јер заиста долазе путници и странци, па с тога и треба да су механе отворене. Сем тога од механијџија траже се много тежи услови него од кафеџија.

Према овоме ја мислим, да је са свим оправдано изоставити: бакале, колачаре, кафеџије и дуванџије. То је моје мишљење. (Чује се: да се реши.)

Потпредседник — Је ли вољна Скупштина, да се реши? (Јесте.)

Мика Спасојевић — Оно, што је Вића говорио о 3-ој тачки, односно млињара, да заиста и они не само да не смеју за време службе да раде, него за цео дан; газде могу да трпе извесну штету, али на против много је већа штета од

тога, ако који газда не води рачуна о своје казану, кад ложи ако га на време, кад треба, не очисти, и остави не очистишевога. Но по млиновима раде више људи, и они треба да се одморе празничним даном. С тога предлажем, да се са свим забрани недељом радити по млиновима и молим 10 посланика, да ме потпомогну, (Не потломажу га).

Витомир Младеновић — Предлог, који је поднео Вића Радовановић мени се чини, да није у интересу млињара по баш на штету њихову. Кад је лане донесен закон о затварању дуђана празником, у закону није стављено, да пиљари могу држати отворене дуђане, и по варошима нису хтели пиљари, да отварају дуђане, а ја сам знао, да то у закону не стоји, али полициска власт није давала, да се отворе, баш за то што у закону нису именовани. Мени се чини, да би много боље било, кад би се у закону изриком ставило, да млињари само за време службе не могу да раде, а иначе могу да раде цео дан, да се и с њима не би десило оно, што се дешавало са пиљарима; — тим пре, што су млињари интелигентни људи и они могу имати политичке назоре, који се можда неће допасти власти, и власт може да тражи, да и млињари не раде у празничне дане, цео дан, баш кад би можда највише зарадили кад то у закону није изреком одређено. Према томе ја држим, да је овде врло добро стављено да т. ј. да за време службе затворе своје млинове и не раде, а после службе, да могу радити, јер ако то избаците из закона, онда ће бити таквих случајева, да ће их државна власт затварати, а на штету самих млињара. Ја сам дакле за ову редакцију, како је предложено од стране владе.

Јоца С. Јовановић — Овде у 3-ој тачки напоменуто је између осталог: и колачари. Ја ћу само, да напоменем да поред колачарлука занимају се нарочито воскарском радњом. С тога мислим да је прече, да воскарни треба пре да имају отворене радње за време службе, него колачари (Чује се: то је најбитније.) Молим г. известноца, да ову измену прими.

Известилац — Ја примам то.

Максим Сретеновић — Кад је поднесен лане законски предлог о затварању дуђана празником, ја сам онда навео моје разлоге, какве ћемо штете имати отуда и на моју велику жалост оно се у обистинило у томе, што наше калфе и калфићи по унутрашњости оно што нису знали научили су — научили су да играју карата, и да од мотака око билијара не можете празником да прођете кроз мејану. Сем тога имали смо штете отуда, што сељаци дуванџије нису се држали строго закона, као дуванџије по варошима а није ни власт могла над њима водити надзора и колико је могла није ни хтела, већ су радили празником готово свуда и све то на штету вароши и морала.

Кад је речено о месарима и хлебарима, ја мислим, да треба ту да дођу и бакали, да и они треба пре и после службе да држе дуђане отворене и у њима назарују, јер бакали у дуђанима већином држе нужне намирнице као со, сапун, сирће шећер кафу и т. д. За то сам противан предлогу посланика Јовановића да се бакали избришу из реда пекара, месара и т. д. Нека су господа говорила, да треба млињаре, да ограничимо и да не раде празником. То је по моме мишљењу погрешно, јер нам народ обично празником, кад је слободан од свога пољског рада, онда иде у млинове, да не би ишли радним даном, да дангубе. Ја сам противан овоме, али сам за ограничење млинова, као и осталих да за време службе не раде. Ја сам дакле, да остану по пројекту.

Живан Живановић — Ја бих, господо, имао да вам обратим пажњу на казне, које су овде одређене. За све кривце, које су побројане од 1 до 7 тачке стављена је казна од 10 до 50 динара. Ту нема никакве постепености. Ви знате, господо, шта се дешава само за то што су казне за механијџије врло строге. Ако му ништа друго не може, он дође надвирн кроз канију, пађе да „има љубрета“ и за то га одмах казни са 50—60 динара. То знам и из искуства из закона о основним школама по коме су врло велике таксе прописане за децу која одсуствују. Прва је казна 2 динара, друга удвојена и

це се до 500 динара, због тога што су те казне за одсуство важе ђака врло велике и дешава се да деца чешће одсуствују, а сво за што. Ако један ђак не долази неко време у школу, ви ако би хтели да примените одредбе законске морали би оцу тога ђака за казну продати два вола из јарма. То знају врло добро они од вас, који су били председници школских одбора; због тога што су те одредбе и сувише строге и не сме председник ни да их врши, јер по њима би просто упропастили једну кућу за љубав 50 одсустава. Стога мислим да и овде треба да су казне умерене да буду довољно за једног трговца и занатлију да осети казну за онај мах, али ипак да се не оштети човек, у толикој мери, на дуже време, а нарочито да се предупреди злоупотреба великих казни према извесних, које можда овај или онај чиновник не воле. Мени се чини да се од свију тачака 7 тачка највише одвојила, у којој се говори о томе, како да се казни онај, који потпомаже да се блуд врши. За кривицу у 7 тачки ја бих ставио казну од по 10 динара. То му је дневна зарада и узети једном човеку дневну зараду ја мислим да је то довољна казна и ако се таква казна стави не ћете доћи у искушење, да нити чиновник под маском власти казни много једног човека само за то, што му је политички противник. Дакле ја бих предложио да се за кривице, које су побројане од тач. 1 до 6 казне по 10 динара, а за 7 тачку да се стави 50 динара. Ако има 10 посланика да ми потпомогну предлог ја ћу га написати. (Не устаје 10 посланика).

Известилац — И ако о предлогу г. Живановом не може бити говора ја ћу ипак да кажем ово. Стара редакција овога параграфа гласила је, да за све кривице, овим параграфом предвиђене, казне се до 10 талира, то значи 50 динара. Овом изменом ми смо те казне ублажили. Стављајући минимум и максимум казне, и разуме се да онај, који примењује те казне, да ће их он изрицати према кривици, која буде учињена, и он ће се кретати у изрицању казне од 10 до 50 динара. Ја не верујем да ће се наћи власти, која ће за прву кривицу применити највећу меру казне. Према овоме што рекох ја држим да ће се потпуно задовољити и оно мишљење, које заступа г. Живан ако остане ова редакција, као што је у пројекту предложена.

Што се тиче другог предлога г. Виће Радовановића и Јоце Ж. Јовановића односно млишара и бакала према разлозима, који су нали, ја као известиоц примам њихов предлог.

Потпредседник — Претрес је свршен. Код све 3 тачке имамо измену, коју је предложио г. Вића Радовановића и Јоца Ж. Јовановић. Она по предложеној измени гласи:

„Хлебари, месари, кувари (печењари, ашчије) млекар, воћари, колачари, механиције, кафеције, дуванције и бербери, који у недељне и празничне дане означене у првој тачки, раде и пазарују за време службе божје.

У месту где се вашар држи, слободно је после службе божје држати и отворене радње и у њима пазаривати.

(Чује се: Нису изостављене дуванције).

Вића Радовановић — Ми нисмо могли изоставити њих, што рекохте да је г. министар то предложио, и то ће бити предлог г. министров. Ја сам тражио, да се дуванције са свим избришу а министар је казао, да се стави искључиво дуванције.

Министар унутрашњих дела Ј. Ђаја — Колико сам ја разумео г. Вића не жели да они који продају дуван, да празничним даном држе отворен дућан, него жели да искључиво дуванције морају држати за време службе затворен дућан, иначе да су отворени.

Вића Радовановић — Предлог мој о дуванцијама није потпомогнут с тога нисам могао њих ни ставити. Међутим г. министар је учинио предлог о дуванцијама и нека он поднесе измену.

Министар унутрашњих дела Ј. Ђаја — Г. Виће Радовановића предлог је био да дуванције никако не држе

отворен дућан празничним даном, а сад по његовом предлогу излази да га држе отворена, изузимајући време, док траје служба. Ако Скупштина тако жели, ја немам ништа против.

Потпредседник — Више не може бити говора. Ја ћу ставити на гласање прво измену, коју је предложио г. Вића Радовановић и Јоца Ж. Јовановић. Ко је за то, да се тачка 3 прими са изменом, коју је предложио г. Вића Радовановић и Јоца Јовановић нека изволе седети и ко је противи тај нека устане? (Сви седе. — Објављујем да је Скупштина усвојила тачку 3 са предложеном изменом Виће Радовановића и Јоце Јовановића.

Известилац прочита тачку 4.

Потпредседник — Усваја ли Скупштина тачку 4? (Усваја).

Известилац прочита тачку 5.

Потпредседник — Усваја ли Скупштина тачку 5? (Усваја).

Известилац прочита тачку 6.

Потпредседник — Усваја ли Скупштина тачку 6? (Усваја).

Известилац прочита тачку 7.

Димитрије Машић — Ја мислим, госнодо, да би за кривице, које се у овој тач. 7 наводе требало много веће казне прописати, јер, кривице, које се у овој тачки помињу много су веће, него оне што су у горњим тачкама побројане. Оваква прљава дела као што је идење на руку, да се у механи блуд проводи, то много утиче на морал, и шта више по здравље народа може бити од врло хрђавих последица. Ја мислим свакојачко да би казне требало поширити и ставити да буду од 50—100 дин. Кад су казне за нечистоћу и експан хлеб велике, онда и овде треба их одредити, да буду што веће. Јер кривице за блуд, ја држим да су много веће него што су кривице побројане у горњих 6 тачака или кривице за нечистоћу. С тога ја бих предложио, да треба ову тачку допунити тиме да казна буде од 50—100 дин. још с тим додатком, који дозволи да се на новац карте играју. Дакле да се и картање и блуд подједнако казне, а и картање за то, што сматрам да је картање подједнако тешка кривица као и блуд.

Панта Срећковић — Ја мислим да је предлог г. Живана и г. Машића потпуно оправдан, јер у оваквим стварима 10 дин. казне не значи ништа, ко је заслепљен страшћу он ће платити и 100 дин. Ја потпуно усвајам предлог њихов да казне у овој тачки треба издвојити и казати да су казне од 50—100 дин. и додати речи на крају и новац се карта. Ако усвајите ово што предлажем, молим 10 посланика да ме потпомогну. (Устаје мање од 10 посланика).

Известилац — Односно картања у кривичном законуку другим одредбама прописане су казне, ко се ухвати на картању, дакле нема места то да се то овде уноси.

Потпредседник — Претрес је свршен. Стављам на решење тач. 7. Ко је за то, да се тачка 7 прими, као што је известилац прочитао, нека изволи седети, ко је против нека устане? (Већина седе). — Објављујем да је тач. 7 усвојена.

С овим је свршено прво читање овог предлога закона о измени § 364 казног законика.

Сад је на реду први претрес закона о трошарини.

Изволте чути г. известиоца.

Известилац Јоца Ж. Јовановић прочита цео законски предлог (ст. 1042 у 88 саст.) за тим мишљење Државног Савета (ст. 1044) на извештај одборски (ст. 1044).

Потпредседник — Прво ће бити претрес у начелу. Има реч г. Димитрије Димовић.

(наставиће се)